

**WYDZIAŁ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I FIZJOTERAPII
POLITECHNIKI OPOLSKIEJ**

**PROCEDURA ZASAD REALIZACJI PRACY DYPLOMOWEJ
od roku akademickiego 2013/2014**



I. Dyplomowanie

Wymogi formalne w zakresie dyplomowania określa procedura przygotowania dokumentacji i prowadzenia obron w Centrum Obsługi Studenta Politechniki Opolskiej w roku akademickim 2013/2014 (<http://cos.po.opole.pl/index.php/2014-01-22-07-43-25/praca-dyplomowa-i-egzamin-dyplomowy/informacje-dla-dyplomantow>).

II. Wymogi edytorskie prac dyplomowych na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Wymogi edytorskie w zakresie wymagań stawianych pracom dyplomowym określa procedura zasad realizacji i wskazówek dla autorów, przygotowana przez Pełnomocnika ds. jakości kształcenia WWFiF, obowiązująca od roku akademickiego 2013/2014, która została umieszczona na stronie COS: (http://cos.po.opole.pl/images/zagadnienia/Zasady_realizacji_prac_dyplomowych_WWFiF_programu_Microsoft_Word_3.pdf) i na stronie wydziałowej <http://wwfif.po.opole.pl/>

1. Uwagi ogólne

Tekst pracy powinien być napisany w sposób jak najbardziej zwięzły, językiem prostym i bezpośrednim, z zachowaniem właściwych dla języka polskiego zasad gramatycznych i stylistycznych. Należy unikać formułowania zdań nadmiernie rozbudowanych, które dla czytelnika mogą być wieloznaczne i trudne do zrozumienia. Zaleca się stosowanie terminów powszechnie stosowanych w danej dyscyplinie, w przypadku wprowadzenia własnych nazw należy je dokładnie zdefiniować. Wyklucza się stosowanie zwrotów pochodzących z żargonu technicznego oraz języka potocznego. Autor powinien dokładnie określić, co w jego pracy stanowi własny wkład, a co jest dorobkiem innych. W razie wątpliwości, co do możliwości zamieszczania we własnej pracy elementów innych prac (np. cytaty, tabele, rysunki itp.) należy zapoznać się z przepisami wynikającymi z „Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych” (Dz. U. 1994 nr 24, poz. 83 z dnia 23.02.1994 r., z późniejszymi zmianami). Autor zobowiązany jest do starannego zredagowania pracy, z zachowaniem zamieszczonych w niniejszym opracowaniu wskazówek edycyjnych.

2. Struktura pracy

Na całość pracy powinny składać się jednoznacznie wyodrębnione części, co ułatwia jej redagowanie oraz późniejsze przeglądanie. Zasadniczy tekst pracy powinien być podzielony na rozdziały i podrozdziały. Poniżej wyszczególniono niezbędne elementy maszynopisu zgodnie z kolejnością ich występowania w pracy:

- 1) Strona tytułowa
- 2) Spis treści
- 3) Tekst zasadniczy
- 4) Literatura
- 5) Streszczenie
- 6) Załączniki

Ad. 1). Strona tytułowa powinna zawierać: imię i nazwisko autora pracy, kierunek studiów, specjalność (dot. II stopnia), stopień (tytuł) imię i nazwisko promotora, rodzaj pracy (magisterska/licencjacka), temat pracy w języku polskim i angielskim.

Ad. 2) Spis treści powinien zawierać wszystkie wyodrębnione części pracy, przy czym rozdziały stanowiące tekst zasadniczy powinny być ponumerowane zgodnie z zasadami podanymi w dalszej części wskazówek.

Ad. 3) Tekst zasadniczy pracy może składać się z dowolnej liczby opatrzonych numerami rozdziałów i podrozdziałów, jednak należy unikać nadmiernego rozbudowywania struktury pracy. Podrozdziały nie powinny być dzielone na mniejsze, chyba że zabieg taki jest konieczny dla zachowania czytelności pracy. Zaleca się zachowanie opisanego poniżej układu pracy.

Na wstępie autor powinien w skrócie przybliżyć tematykę pracy, ze szczególnym uwzględnieniem istoty poruszanych problemów. Objętość tego rozdziału nie powinna przekraczać kilku stron. W części nazwanej umownie studiami literaturowymi, powinien zostać przedstawiony stan wiedzy dotyczącej problemów sygnalizowanych we wstępie. Wskazane jest aby autor starał się dotrzeć do możliwie najnowszych publikacji związanych z tematyką pracy, także obcojęzycznych. Przeprowadzenie przeglądu wiedzy literaturowej w odrębnym rozdziale, ułatwia zachowanie wspomnianego wcześniej rozróżnienia pomiędzy dokonaniai własnymi a wynikami prac innych autorów. Wnioski z przeprowadzonego przeglądu literatury powinny pozwolić na sformułowanie celu i zakresu pracy. W zależności od charakteru pracy (doświadczalna, badawcza, projektowa, analityczna itp.), początkowy układ pracy może odbiegać od powyższego schematu, lecz zawsze w sposób jednoznaczny i w odrębnym rozdziale należy wskazać na cel i zakres pracy.

W kolejnych rozdziałach pracy powinien zostać opisany sposób realizacji celu pracy. W przypadku prac eksperymentalnych należy podać zakres i warunki przeprowadzonych doświadczeń, zastosowaną metodykę badań oraz wykorzystywane urządzenia i aparaturę. Badania powinny być opisane w taki sposób, aby na podstawie podanych informacji można było odtworzyć eksperyment. W pracy o charakterze badawczym można zamieścić wykorzystywane dane (mogą być w aneksie pracy), dokonać analizy materiału badawczego jak również narzędzia badawczego wraz z jego szczegółowym opisem. W przypadku prowadzonych badań na dzieciach i młodzieży lub ludziach dorosłych w aneksie pracy należy umieścić zgodę nadzoru pedagogicznego placówki lub organu zarządzającego daną placówką, w której badania zostały przeprowadzone. Jeżeli praca ma charakter teoretyczny należy

wskazać źródła wykorzystywanych informacji zwłaszcza, jeśli są to wyniki innych autorów. Zarówno dane literaturowe jak i wyniki badań własnych powinny zostać podane analizie, która może być przedmiotem odrębnego rozdziału.

Pracę należy zakończyć rozdziałem, w którym autor powinien w sposób zwięzły i przejrzysty podsumować część literaturową oraz własne dokonania. Wnioski zawarte w podsumowaniu powinny wynikać bezpośrednio z zakresu pracy. Należy przy tym wskazać na konkretne efekty pracy a w miarę możliwości sformułować także wnioski uogólnione potwierdzające słuszność przyjętych rozwiązań analitycznych i technicznych.

Ad. 4) Wykaz literatury powinien obejmować całość literatury uwzględnionej w pracy, należy jednak podawać wyłącznie pozycje, które były cytowane w tekście. Należy unikać powoływania się na pozycje literaturowe, do których autor pracy nie miał bezpośredniego dostępu.

Ad. 5) Do pracy dołączyć należy streszczenie, które umieszcza się na końcu pracy. Powinno ono zawierać imię i nazwisko autora pracy, jej tytuł. W treści streszczenia (jedna/dwie strony) w sposób komunikatywny opisać należy najistotniejsze zagadnienia poruszane w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem rezultatów własnych badań, analiz i obliczeń. Edycja streszczenia powinna być utrzymana w tej samej formie co podstawowa część pracy i może być wzbogacona o takie obiekty jak wzór, rysunek, itp.

Ad. 6) Zamieszczenie załączników do pracy nie jest konieczne, jednak w wielu przypadkach stanowią one tą jej część, w której można zestawić takie elementy pracy, których usunięcie z tekstu nie utrudnia czytelnikowi zapoznania się z jej treścią. Tak, więc załączniki mogą zawierać tabelaryczne zestawienie wyników badań i obliczeń, właściwości fizykochemiczne czynników roboczych, szczegółowe dane dotyczące stosowanej aparatury pomiarowej, instalacji, maszyn i urządzeń oraz ich schematy i rysunki, itp. W przypadku dużej liczby załączników można poprzedzić je stosownym wykazem. Jako załączniki do pracy można dołączyć materiały video, stosowane własne programy obliczeniowe czy arkusze kalkulacyjne, jak również sporządzoną w ramach pracy dokumentację techniczną.

3. Edycja tekstu i grafiki

Tekst powinien być zredagowany na papierze formatu A4, z zastosowaniem dowolnej wersji edytora tekstu Word for Windows, przy ustawieniu marginesów: 3,5 cm lewy (grzbiet), 2,5 cm prawy oraz 2,5 cm dolny i górny. W całej pracy należy zachować jednolity styl, tzn. używać tego samego rodzaju czcionki, stylu akapitów, formatu rysunków i tabel. Zaleca się stosowanie czcionki Times New Roman o rozmiarze 14 pkt. dla tytułów rozdziałów oraz 12 pkt. dla tekstu podstawowego, z odstępem między wierszami (interlinia) ustalonym na wartość 1,5. Dla fragmentów tekstu, które autor chce wyróżnić można stosować pogrubienie, pochylenie, podkreślenie lub czcionkę o innym kroju. Unikać należy pozostawiania łączników jednoliterowych, jak np. i, w, z, na końcu wiersza; wskazówka: łamanie wiersza poprzez Shift+Enter. W zapisie ułamków dziesiętnych powinien być stosowany przecinek, nie kropka – np. 2,53; 0,018 – z liczbą miejsc znaczących (w ujęciu fizycznym), wynikającą z dokładności mierzonych wielkości.

Strony pracy powinny być ponumerowane, przy czym stronę tytułową traktuje się jako zerową. Właściwą numerację należy rozpocząć od pierwszej strony za spisem treści. Poza

tym strony mogą być opatrzone nagłówkiem zawierającym np. temat pracy (jego skrót) lub tytuł bieżącego rozdziału.

Spis treści powinien być w pełni dostosowany do układu pracy. Oprócz tytułów wszystkich wyodrębnionych części pracy (rozdziały i podrozdziały), powinien zawierać numery ich początkowych stron, przy czym rozdziały główne powinny zaczynać się od nowych stron. Numery stron należy umieścić na dole strony przy zewnętrznym marginesie. Tytuły rozdziałów i podrozdziałów pierwszego i dalszych stopni (jeśli tak rozbudowana struktura pracy jest uzasadniona), należy numerować stosując system dziesiętny – np. rozdziały 1, 2, 3, a podrozdziały 1.1, 2.1, 2.1.1. Bez numeracji można pozostawić takie części pracy jak wykaz oznaczeń, spis literatury i załączników.

Wszystkie symbole i skróty ujęte w wykazie oznaczeń powinny być zestawione alfabetycznie, przy czym w pierwszej kolejności umieszcza się duże litery łacińskie – następnie małe łacińskie, w dalszej kolejności duże greckie, a na końcu małe litery greckie. Objaśnienia poszczególnych symboli powinny również zawierać, umieszczony po przecinku, wymiar opisywanej wielkości. W opisie tym należy stosować wyłącznie jednostki miar zgodne z układem SI. W dalszej części wykazu oznaczeń należy umieścić opis liczb kryterialnych (jeżeli takie występują), a następnie spis indeksów górnych i dolnych, zestawionych – podobnie jak pozostałe oznaczenia – w kolejności alfabetycznej.

Przypisy uzupełniające tekst główny powinny być oznaczone cyframi arabskimi w indeksie górnym, przy czym stosować należy numerację ciągłą w ramach całej pracy. Teksty przypisów powinny być zamieszczane na dole strony. Cytaty w tekście powinny być opatrzone cudzysłowami na początku i na końcu. W przypadku tym należy podać źródło cytatu wskazując odpowiednią pozycję literaturową. Powołując się w tekście na literaturę, należy podać ujęty w nawias kwadratowy [...] numer, pod którym dana praca występuje w wykazie literatury. W przypadku konieczności bardziej szczegółowego wskazania miejsca można dodatkowo podać numer strony lub wzoru, np. [7, równanie (12)].

Wykaz literatury powinien być ułożony alfabetycznie wg nazwiska pierwszego autora pracy. W wypadku kilku prac tego samego autora kolejność wyznacza data wydania pracy. Jeżeli praca ma więcej niż trzech autorów to stosowany jest skrót „i in.”, np. Starck i in. [15]. Każda pozycja literatury powinna zawierać zgodny z zaleceniami Oficyny Wydawniczej Politechniki Opolskiej opis bibliograficzny, tzn. nazwisko i inicjały imienia autora, pełny tytuł pracy, wydawnictwo, miejsce i rok wydania, tom, część, numer zeszytu i stronę. Elementy zapisu należy oddzielić przecinkami. W przypadku umieszczenia w bibliografii dzieł wydanych w języku stosującym czcionkę inną niż łacińską, konieczne jest wprowadzenie transliteracji. Dopuszcza się cytowanie danych ujętych na witrynach internetowych, lecz wskazane jest wówczas określenie ścieżki dostępu do tych danych. Poniżej, przykład źródła literatury: (czasopismo, podręcznik i in.), podano zasadę poprawnego zapisu bibliograficznego:

[1] OSIŃSKI W. : Antropomotoryka. Wydanie II rozszerzone, AWF Poznań 2003.

Wzory matematyczne, a także formuły fizyczne i chemiczne powinny być zamieszczane w oddzielnych wierszach tekstu. Należy jednak pamiętać, że są one integralną częścią zdania i powinny po nich występować odpowiednie znaki interpunkcyjne, tj. kropka, jeśli wzór kończy zdanie lub przecinek, gdy zdanie jest kontynuowane lub występują kolejne wzory. Wszystkie równania i inne zależności należy numerować, umieszczając numery równań w nawiasach okrągłych (...) przy prawym marginesie. Wzory powinny mieć numerację ciągłą w obrębie całej pracy, lecz w przypadku występowania dużej liczby zależności matematycznych można zastosować odrębną numerację w obszarze każdego z rozdziałów. Ta sama zasada dotyczy numerowania tabel i rysunków, przy czym numer tabeli poprzedza się słowem „tabela” a rysunku „rys.” – np. w tabeli 3.1, na rys. 2.7. Ponadto

każda tabela powinna zostać opisana zwięzłym tytułem, który powinien również zawierać odnośnik(i) do literatury, jeśli dane zawarte w tabeli zostały zaczerpnięte z innego źródła. Należy unikać dzielenia tabeli między stronami, jednak w razie takiej konieczności kolejne części tabeli powinny być opisane jako „cd. tabeli” (np. cd. tabeli 3.1) i następować bezpośrednio po sobie. Dopuszcza się poziomą orientację tabeli. Nie należy powtarzać w treści pracy tych samych danych w różnej formie, np. danych liczbowych raz zamieszczonych w tabelach a jednocześnie zilustrowanych graficznie; alternatywnym wyjściem dla prezentacji takich danych, może być ich tabelaryczne zestawienie w załącznikach do pracy, natomiast w części merytorycznej pracy interpretacja graficzna tych wyników w postaci rysunków. Wszystkie obiekty graficzne zamieszczane w pracy nazywane są rysunkami bądź rycinami tak, więc rysunkami lub rycinami są wykresy, schematy, fotografie itp. Wskazane jest ujednoczenie rozmiarów wszystkich rysunków oraz stosowanych na nich oznaczeń. Rysunki powinny być czytelne, szczególną uwagę należy zwrócić na wielkość czcionek, grubość linii i rozmiar symboli zamieszczonych na rysunkach. Podobnie jak w przypadku tabel, w opisie rysunków zaczerpniętych z innych prac należy podawać odnośnik(i) do literatury źródłowej.

Uwaga:

Tabele i rysunki zamieszcza się w treści pracy dopiero po wcześniejszym ich przywołaniu. Jeżeli powołanie w tekście na tabelę lub rysunek jest ujęte w nawias, słowa tabela i rysunek można zapisać w skrócie, np. (tab. 3.1), (rys. 2.7), (ryc. 3.).

Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia
dr Bożena Wojciechowska-Maszkowska

Załącznik:

1 Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej

Politechnika Opolska
Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Praca magisterska

Imię i nazwisko

Tytuł pracy

Promotor:
Tytuł i/lub stopień naukowy, imię i nazwisko

Podpis promotora

Opole 2014